

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 246/18</i>
------------------	-----------------------

**WYROK**  
**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Dnia 16 maja 2019 r.**

**Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

	Przewodniczący:	<b>SSA Barbara Gonera</b>
	Sędziowie:	<b>SSA Irena Mazurek (spr.)</b> <b>SSA Ewa Preneta-Ambicka</b>
	Protokolant	st. sekr. sądowy Maria Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **16 maja 2019 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

**o świadczenie przedemerytalne**

**na skutek apelacji organu rentowego**

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **15 lutego 2018 r.** sygn. akt **IV U 780/17**

**oddala apelację.**

**Sygn. akt III AUa 246/18**

**UZASADNIENIE**

**wyroku z dnia 16 maja 2019 r.**

**Decyzją z dnia 31 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił wnioskodawcy A. C. prawa do świadczenia przedemerytalnego, dochodzonego wnioskiem z dnia 2 października 2017 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach**

**przedemerytalnych ( t. j. Dz.U. z 2013 r., poz.170 ze zm.).Powołując w podstawie prawnej decyzji art.2 ust.1 pkt 2 ww. ustawy organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnił przewidzianego w tym przepisie warunku rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, gdyż jego stosunek pracy ustał na skutek odwołania go z zajmowanego stanowiska. Jednocześnie organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez wnioskodawcę pozostałych warunków nabycia prawa do dochodzonego świadczenia tj. ukończenia przez A. C. do dnia rozwiązania ww. stosunku pracy 60 roku życia, posiadania przez niego na tę datę łącznego okresu ubezpieczenia w wymiarze 41 lat,10 miesięcy i 17 dni, nieprzerwanego pobierania przez wnioskodawcę zasiłku dla bezrobotnych przez okres 180 dni bez odmowy przyjęcia propozycji zatrudnienia, złożenia wniosku o świadczenie przedemerytalne w terminie 30 dni od wydania przez powiatowy urząd pracy stosownego w tej mierze zaświadczenia.**

**Wnioskodawca A. C. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego w Krośnie.** W odwołaniu z dnia 13 listopada 2017 r., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, odwołujący się zarzucił, że wbrew stanowisku pozwanego organu rentowego spełnia wszystkie konieczne ku temu warunki, bowiem choć jego ostatnie zatrudnienie w M. ustało z dniem 30 września 2016 r. wskutek odwołania go ze stanowiska Dyrektora P. przez Ministra Środowiska w trybie art. 70 § 2 k. p. to jednak odwołanie to nie miało związku z nienależytym wykonywaniem przez niego obowiązków pracowniczych, co uzasadnia przyjęcie, że do rozwiązania stosunku pracy doszło z przyczyn od niego niezależnych, a to winno skutkować przyznaniem prawa do dochodzonego świadczenia. Na uzasadnienie swych racji odwołujący się powoływał dodatkowo wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 30 września 2015 r. VI U 559/15, Lex nr 1843938.

**W odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 grudnia 2017r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy z tego samego względu jaki powołany został w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji** podkreślając, że odwołując wnioskodawcę ze stanowiska Dyrektora M. Minister Środowiska nie podał przyczyny odwołania, do czego też nie był zobowiązany.

**Sąd Okręgowy w Krośnie, po rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 15 lutego 2018 r. (sygn. akt IV U 780/17) zmienił zaskarżoną decyzję ZUS, przyznając A. C. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 3 października 2017 r., przy stwierdzeniu braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.** Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni A. C. ur. (...) wystąpił w dniu 2 października 2017 r. do pozwanego organu rentowego z wnioskiem o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego, dowodząc okresu 41 lat,10 miesięcy i 17 dni uprawniającego do emerytury oraz okresu 180 dni nieprzerwanego pobierania zasiłku dla bezrobotnych w czasie którego nie odmówił przyjęcia propozycji zatrudnienia. Jednocześnie wnioskodawca przedłożył stosowne w tym względzie zaświadczenie PUP z dnia 2 października 2017 r. potwierdzające także, że nadal pozostaje zarejestrowany jako bezrobotny oraz świadectwo pracy z dnia 3 października 2016 r. wystawione przez M., stanowiące o rozwiązaniu stosunku pracy z dniem 30 września 2016 r. za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę, przy wskazaniu na art.30 § 1 pkt 2 k. p. w zw. z art. 70 § 1 i § 2 k. p

W konsekwencji powyższego wystąpienia pozwany organ rentowy –zaskarżoną w niniejszym postępowaniu- decyzją z dnia 31 października 2017 r. odmówił A. C. prawa do świadczenia przedemerytalnego uznając, że nie spełnił on warunku rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Opierając się następnie na zeznaniach wnioskodawcy, a także dowodach z dokumentów zalegających w jego aktach osobowych Sąd Okręgowy ustalił, że w całym długoletnim okresie pracy w M. ( od 15 września 1995 r. do 30 września 2016 r. w tym w okresie od 1 września 2011 r. do 30 czerwca 2016 r., pełniąc obowiązki Dyrektora P. ) A. C. był cenionym pracownikiem, stale podnosił swoje kwalifikacje, nie będąc też karany karami porządkowymi. Pismem

z dnia 30 czerwca 2016 r. wnioskodawca został z tym dniem odwołany z zajmowanego stanowiska przez Ministra Środowiska przy wskazaniu na art.70 § 2 k. p

bez podania przyczyny. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Krośnie, dokonując oceny prawnej sprawy, uznał żądanie odwołania za w pełni zasadne ,

a zaskarżoną decyzję ZUS za naruszającą prawo. Powołując bowiem brzmienie art.2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych ( t. j. Dz.U. z 2017 r., poz.2148 ) w zw. z bliżej nie wskazanymi przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

( t. j. Dz.U. z 2017 r.,poz.1065 ze zm.) sąd pierwszej instancji uznał ,że rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w rozumieniu tego pierwszego przepisu nastąpić może także w sytuacji odwołania pracownika z zajmowanego stanowiska w trybie art.70 § 2 k. p. o ile ten jest w stanie wykazać ,że do odwołania nie doszło z przyczyn leżących po jego stronie , przy powołaniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 grudnia 2016 r. III AUa 1293/16 , Lex nr 2191588. Taka zaś sytuacja - w ocenie sądu pierwszej instancji- wystąpiła w okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy . Tym samym Sąd Okręgowy w Krośnie stwierdził ,że wbrew stanowisku ZUS odwołującym się A. C. spełnił wszystkie konieczne warunki nabycia praw do dochodzonego świadczenia przedemerytalnego, co uzasadnia potwierdzenie tego uprawnienia od dnia następnego po złożeniu wniosku , stosownie do art.7 ust.1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych ( t. j. Dz.U. z 2017 r., poz.2148 ), tj. od dnia 3 października 2017 r.

W podstawie prawnej wyroku powołany także został art. 477 <sup>14</sup> § 2 k.p.c. Jednocześnie sąd pierwszej instancji uznał ,że to dopiero wyniki postępowania sądowego dozwoliły na przesądzenie o istocie sporu , stąd brak podstaw do przypisania ZUS odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa wnioskodawcy do dochodzonego świadczenia w rozumieniu art.118 ust.1 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

**Wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 15 lutego 2018 r. zaskarżony został przez pozwaną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. , który zarzucając w apelacji naruszenie art.2 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych ( t. j. Dz.U. z 2017 r., poz.2148 ) w zw. z art.2 ust.1 pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ( t. j. Dz.U. z 2017 r.,poz.1065 ze zm.) przez błędną wykładnię tych przepisów prowadzącą do nieuzasadnionego ,że odwołanie ze stanowiska w trybie art.70 k.p. wypełnia dyspozycję rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy , wnosił o zamianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania wnioskodawcy. W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący**

**w szczególności podnosił ,że skoro M. nadal istnieje ,**

**a w miejsce wnioskodawcy powołany został nowy Dyrektor tego P. , to nie doszło ani do likwidacji zakładu pracy ani stanowiska odwołującego się , a tym samym przyczyna rozwiązania stosunku pracy z wnioskodawcą nie leżała po stronie pracodawcy. Jednocześnie , przywołując wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia**

**9 października 2014 r. IV U 1224/13 , Lex nr 1868800, organ rentowy zauważał ,że samo wykazanie przez odwołującego się , iż nie dał powodów do jego odwołania , jest w tej mierze nie wystarczające , skoro art.2 ust.1 pkt 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wymaga aby do rozwiązania stosunku pracy doszło z przyczyn dotyczących zakładu pracy.**

**W odpowiedzi na apelację wnioskodawca A. C. wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej , podkreślając prawidłowość rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Równocześnie odwołujący się raz jeszcze naprowadzał ,że jedynym powodem jego odwołania była chęć wymiany kadry zarządzającej parkami narodowym przez nowy obóz władzy , co dotknęło w tym czasie jeszcze kilkunastu innych dyrektorów parków narodowych.**

**Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ,rozpoznając apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. , zważył co następuje:**

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 15 lutego 2018 r. jest - w ocenie tut. Sądu, wbrew zarzutom apelacji - wyrokiem trafnym i odpowiadającym prawu. W świetle bowiem bezspornych okoliczności faktycznych związanych z trybem ustania stosunku pracy wnioskodawcy (art. 70 § 2 k. p.), jak też brakiem po jego stronie podstaw do odwołania go z zajmowanego stanowiska - wskutek wykazania że do rozwiązania stosunku pracy nie doszło z przyczyn leżących po jego stronie (co ostatecznie nie kwestionuje w apelacji skarżący), Sąd Apelacyjny w Rzeszowie podzieliła w zupełności ocenę prawną sprawy sądu pierwszej instancji o wypełnieniu tym samym przez wnioskodawcę A. C. przewidzianego w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 2148 ze zm.) warunku nabycia prawa do dochodzonego świadczenia przedemerytalnego przez przyjęcie że do rozwiązania stosunku pracy wnioskodawcy doszło z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Uzupełniając więc jedynie w niezbędnym zakresie tak wyrażone stanowisko Sądu Okręgowego, Sąd Apelacyjny chciałby zauważyć, że stosownie do art. 2 k. p. jednym ze sposobów nawiązania stosunku pracy jest powołanie. Ten zaś stosunek pracy może ulec rozwiązaniu poprzez odwołanie pracownika z zajmowanego stanowiska, które jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę (art. 70 § 2 k. p.) a więc tak jak miało to miejsce w przypadku odwołującego się. Jednocześnie zauważyć należy, że przewidziane w powołanym wyżej przepisie ustawy o świadczeniach przedemerytalnych rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy odsyła w rozumieniu tego pojęcia do przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1065 ze zm.), gdzie w art. 2 pkt 29 lit. a przewidziano, iż przyczynami rozwiązania stosunku pracy leżącymi po stronie zakładu pracy jest także rozwiązanie stosunku pracy zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami Kodeksu pracy. Z uwagi dla potwierdzenia w postępowaniu odwoławczym fakt, że na dzień 30 czerwca 2016 r. tj. na dzień odwołania wnioskodawcy z zajmowanego stanowiska M. zatrudnił 81 osób (v. k- 39 informacja ww. pracodawcy z dnia 14 maja 2019 r.) zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują przepisy ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1969 ze zm.), która nie wyklucza ich stosowania wobec pracowników z powołania, tak jak czyni to w art. 11 wobec pracowników mianowanych. Tym samym nie jest wykluczone uznanie, iż do rozwiązania stosunku pracy z powołania w drodze odwołania równoznacznego z wypowiedzeniem umowy o pracę doszło z przyczyn niedotyczących pracownika choćby w trybie przewidzianym w art. 10 powołanej ustawy. Tym samym nie ma racji skarżący, że skoro M. nadal istnieje, jak też istnieje w dalszym ciągu, zajmowane uprzednio przez wnioskodawcę, stanowisko dyrektora tego parku to nie można przyjąć, iż do rozwiązania jego stosunku pracy doszło z przyczyn dotyczących zakładu pracy, bo są to odrębne od omawianej przesłanki przyjęcia takiej przyczyny ustania zatrudnienia wymienione w art. 2 pkt 29 lit. b ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Z kolei bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego odnoszące się do problematyki uprawnienia omawianej kategorii pracowników (z powołania) do odprawy przewidzianej w art. 8 wyżej powołanej ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (między innymi wyroki z dnia 23 lipca 2009 r., II PK 30/09, Lex nr 533040, czy z dnia 11 lipca 2018 r. II PK 105 /17 Lex nr 2566911) jasno wskazuje, że wystarczające jest w tym względzie aby przyczyna odwołania nie dotyczyła pracownika, a jednocześnie nie musi ona też leżeć po stronie pracodawcy. Równocześnie Sąd Najwyższy podkreśla, że jakkolwiek pracodawca nie ma obowiązku podawania przyczyny odwołania pracownika ze stanowiska, które jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę to jednak nie może się on uwolnić od obowiązku wypłaty odprawy poprzez stwierdzenie, że odwołania doszło bez żadnej przyczyny, jak również że nie jest wystarczające do wykazania braku podstaw do wypłaty odprawy, że pracodawca nie przeprowadził żadnych zmian organizacyjnych, strukturalnych, ekonomiczno-finansowych itp. Oczywiście w powołanych wyżej sprawach pracodawca ma zapewniony udział w postępowaniu sądowym i może wykazywać się odpowiednią inicjatywą dowodową zmierzającą do wykazania, że przyczyna odwołania leżała jednak po stronie pracownika w przeciwieństwie do przedmiotowej sprawy, w której pracodawca jako strona postępowania nie występuje. Niemniej jednak w tego rodzaju sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pozwany organ rentowy ma wszelkie uprawnienia aby na już na

etapie postępowania przesądowego czynić w tym względzie niezbędne ustalenia ( zwracając się choćby do podmiotu dokonującego odwołania pracownika z zajmowanego stanowiska o podanie przyczyn rozwiązania w tym trybie stosunku pracy ). Tego jednak w niniejszej sprawie zabrakło , także na etapie postępowania sądowego co było skutkiem przyjętego przez organ rentowy „ a priori „ błędnego założenia ,że w przyjętym dla wnioskodawcy trybie ustania zatrudnienia nie mogło dojść do rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W tym stanie rzeczy - tak jak prawidłowo uznał to sąd pierwszej instancji- wystarczające w tym względzie było samo wykazanie przez wnioskodawcę, iż nie dał merytorycznych powodów do odwołania go z zajmowanego stanowiska Dyrektora Magurskiego parku Narodowego ( podobny pogląd wyrażony został przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w wyroku z dnia 30 września 2015 r. VI U 559/15 , Lex nr 1843938 ). Inna rzecz , że tut. Sądowi z urzędu wiadomym jest – na co wskazywały liczne w 2016 r. publikacje prasowe w tym artykuł Aleksandra Gurgul z dnia 13 lipca 2016 r.pt: „ Dyrektor Magurskiego Parku Narodowego odwołany. Walczył z nim poseł PiS „ zamieszczony w krakowskiej „ Gazecie Wyborczej „ , że w tym samym czasie co wnioskodawca odwołanych zostało przez Ministra Środowiska jeszcze kilkunastu innych dyrektorów parków narodowych , przy czym na pytanie autora ww. artykułu o podanie przyczyny odwołania wnioskodawcy miał on uzyskać odpowiedź rzecznika resortu ,że „ minister nie musi uzasadniać takiej decyzji” .

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów należało za sądem pierwszej instancji potwierdzić uprawnienie wnioskodawcy A. C. do dochodzonego świadczenia przedemerytalnego.

Mając zaś powyższe na względzie – z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych – na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak sentencji.

## ZARZĄDZENIE

1 /(...)P. M.,

(...)

3/ (...) (...) (...)